

اظهار نظر کارشناسی درباره: «لایحه حفاظت از خاک»

مقدمه

در دهه‌های اخیر به دلیل رشد سریع جمعیت و آرمان رسیدن به خودکفایی در تولید غذا و امنیت غذایی از سوی سیاستگذاران، مدیریت نادرست و غیراصولی منابع خاک و اراضی به همراه بهره‌برداری‌های متکی به حصول سود سرشار در کوتاه‌مدت توسط بخش خصوصی، همگی وضعیت نسبتاً بحرانی را در منابع خاک و اراضی کشور ایجاد کرده است. ارزش اقتصادی و اهمیت حفاظت خاک، همچنین آلودگی خاک به جهت آلوده کردن آب‌های زیرزمینی، از دست دادن یکی از منابع ارزشمند اقتصادی و به مخاطره انداختن سلامت جامعه بسیار حائز اهمیت است و از آنجا که بیشتر مناطق صنعتی کشور در نزدیکی شهرها واقع‌اند، زمین‌های مذکور ارزش اقتصادی زیادی دارند، اما هر ساله صدها هزار مترمربع از زمین‌های کشور توسط بخش آلودگی حاصل از پسماند و پساب به زمین‌های مرده تبدیل می‌شوند که دیگر هیچ‌گاه کارآیی قبلی خود را به دست نخواهند آورد. از این رو توجه به اهمیت موضوع و ضرورت شناخت توان و محدودیت‌های خاک در راستای مدیریت بهینه آن، افزایش سطح مدیریت پایدار بر اراضی و رسیدن به استقلال ملی از لحاظ تأمین نیازهای کشوری در امر کشاورزی از الزامات مدیریت خاک کشور است.

لایحه حفاظت از خاک به منظور بحث و بررسی در سال ۱۳۹۴ توسط رئیس‌جمهور به مجلس ارائه گردید. مرکز پژوهش‌های مجلس نیز کلیات لایحه را مورد تأیید دانسته و در برخی مواد اصلاحات پیشنهادی ذیل را مطرح کرده بود که عمده اصلاحات پیشنهادی مورد تأیید کمیسیون‌های مرتبط قرار گرفته است.

ارزیابی لایحه حفاظت از خاک

۱. با توجه به این که لایحه دائمی است و در طول زمان و متأثر از نرخ تورم جرائم نقدی ثابت بی‌اثر می‌شوند و ذکر نسبتی از جرائم نقدی موضوع این قانون با میزان خسارت و یا افزایش سالیانه آنها متناسب با نرخ تورمی اعلامی بانک مرکزی ضروری است، اما در مواد مختلف لایحه ارائه شده به صحن، جرائم به شکل ثابت ذکر شده است. در مجموع موضوع جرائم بازدارنده به نظر نمی‌رسند.

۲. در تبصره «۲» ماده (۲۰) آمده است که «تخلفاتی که مشمول قانون مدیریت پسماندها - مصوب ۱۳۸۳ - است از شمول این قانون مستثنا و تابع مقررات مربوط می‌باشد». در این تبصره به تخلفات قانون مدیریت پسماند اشاره شده در حالی که در قانون یاد شده موضوع «جرم» مطرح بوده و ضمن اینکه چنانچه حکمی در این لایحه پیش‌بینی نشده باشد احکام مقرر در سایر قوانین حاکم خواهد بود و نیاز به تصریح ندارد.

در مجموع مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با لایحه حفاظت خاک موافقت دارد.

مخصوص سخن علی

مشخصات: لایحه

دوره دهم - سال دوم

شماره ثبت:

۹۱

شماره چاپ:

۶۵۲

تاریخ چاپ:

معاونت پژوهش‌های

زیربنایی و امور تولیدی

دفتر: مطالعات

زیربنایی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۵۰۱۵۵۷۹

تاریخ انتشار:

۱۳۹۶/۸/۲۷